

Disputatio medica inauguralis De epilepsia puerorum. Quam, praeside deo opt. max. Ex autoritate magnifici Rectoris, D. Theodori Ryckii, ... nec non amplissimi senatûs academici consensu, & almae facultatis medicae decreto, pro gradu doctoratus, summisque in medicina honoribus & privilegiis ritè ac legitimè consequendis, / publico examini subjicit Johannes Baptista Peierlin, ... ad diem 13 Aprilis, loco horisque solitis.

Contributors

Peyer, Johann Baptist, active 1682.
Ryckius, Theodorus, 1640-1690.
Elzevir, Abraham, 1653-1712
Rijksuniversiteit te Leiden.

Publication/Creation

Lugduni Batavorum : Apud Abrahamum Elzevier, academiae typograph, Anno M D C LXXXII. [1682]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/zb3mkktk>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
[E library@wellcomecollection.org](mailto:Elibrary@wellcomecollection.org)
<https://wellcomecollection.org>

DISPUTATIO MEDICA

INAUGURALIS

DE

Epilepsia Puerorum.

Q V A M,

PRÆSIDE DEO OPT. MAX.

Ex Authoritate Magnifici Rectoris,

D. THEODORI RYCKII, J. U. D.,

in Illustri Academia Lugduno-Batavâ Professoris
Historiarum & Eloquentiæ,

NEC NON

*Amplissimi Senatûs Academici Consensu, & Alme
Facultatis MEDICÆ decreto,*

PRO GRADU DOCTORATUS,

Summisque in MEDICINA Honoribus & Privi-
legiis ritè ac legitimè consequendis,

Publico examini subjicit

JOHANNES BAPTISTA PEIERLIN, Aug.-Vind.

Ad diem 13 Aprilis, loco horisque solitis.

LVGDVNI BATAVORVM,

Apud ABRAHAMUM ELZEVIER,
Academiae Typograph. MDC LXXXII.

**DEO
PATRIÆ
ET
PARENTIBUS.**

D. D.

JOHANNES BAPTISTA PEIERLIN,

Med. Cand. Augustano-Vind.

AUCTOR.

T H E S I S I.

ria esse morborum genera maxime difficilia, Medicisque omnibus etiam insignioribus, vix unquam debellata, omnes plane auctioris ingenii Medici facillime ex eorundem difficilissimis curationibus cognitum erit. Etenim ubi Medicus puriore doctrina institutus omnia duplici modo & ratione, duplicique ex fonte Curationem suam instituere debet, maxima videtur esse difficultas; Primumque genus est, quod denotare volumus, morborum senilium; quippe qui (paulatim deficientibus naturæ viribus) ad Cymbam Charontis properant magni certè momenti erit hosce ex Orci faucibus posse revocare, Morbis eorum longe difficilioribus, & ob memoratam causam magis periculosis existentibus. Secundum genus est utero gerentium, nam cum in illis duplex forma, Medicus utrique parti studens, maximam navare debet operam, ne quid peccetur in hac vel in illa. Tertium est quod vocamus difficile genus morborum infantilium; in illis enim sæpissimè exactissimus Practicus, dubius hæret, quippe qui ex patiente nihil elicere potest, sed omnia prælagire debet: Equidem in hisce vix aliquid veri ex externis signis colligere licet. Uti sunt ex doloribus, vagitus, ex spirituum tarditate, somnolentia, quæ omnia quânam in parte præcisè hæreant, divinare cogitur Medicus; in hisce tribus (teste experientiâ) omnes Medici, tam Neoterici quam Veteres curas, meditationes, cogitationesve, labores denique omnes intendunt, ut hisce difficilissimis malis eo melius adjutricibus manibus adesse queant. Quid autem hæcenus sit præstitum, hac in re eorum scripta testantur. Gravitate itaque horum morborum ductus non abs re me facturum arbitratus sum, si hac vice pro ingenii mei tenuitate, ex hisce tribus modo memoratis, affectum aliquem, eumque satis periculolum, eligere voluerim, hunc scilicet quem vocant Epilepsiam puerorum, idque cum brevi pro modulo disputationis descriptione

evolvere jam dum animus sit, subsidio, Præsidioque huc adsis
summe Parens Jehovah.

I I.

Epilepsiam quod attinet originem habet à Græco, uti plerique alii morbi ἀπὸ τοῦ ἐπιλαμβάνεσθαι, quod invadere, prehendere, ita ut quasi uno impetu in momento hoc vel illud subjectum apprehendat, vocare voluerunt, alii à corripiendo deductum volunt hoc vocabulum consentientibus tam Veterum quam Neoterico-
rum monitis. vid. Blancard. Lexic. Sylv. in Capite de Epilepsia. Burnet. Thesaur. observ. Germanis vocatur die Schwere noth. idem quod Belgæ die vallende siechte / St. Jeans Euvel. Galli le haut mal s. grande malum appellant.

I I I.

Consecutus autem est hic affectus plurima nomina. Sic Græcis vocatur νόσος ἱερὴ morbus sacer, ac si præ reliquis singulare quid in se haberet & à Deo quasi esset immissus, modo peculiari, quod autem nostri hoc seculo viventes Medici minime ita interpretari queunt; cum unus morbus non plùs quam alter sacer vocari mereatur. Nos ergo cum Curtio Marinello dicimus, eos falsa esse opinione deceptos sacrum qui hunc nominare solent affectum: suntque tales homines Magi, expiatores, circulatores, & arrogantes, qui se vehementer esse pios simulant, & amplius quid scire; hi itaque consilii, & mentis inopiam velantes, ac divinitatem prætexentes, cum nihil haberent quod exhibitum prodesset, ut ne manifesta fieret eorum ignorantia, sacram hanc affectionem esse pronunciaverunt. ab Hippoc. lib. de Morbo sacro. Rectè vocatur Magnus, cum maximum hoc vocari queat malum. Aliis vocatur morbus Herculeus ob resistantiam Herculeam quam oppressi significant. Non raro vocatur Comitialis morbus, idoneus v. g. ad Comititia dissolvenda. Piaculum enim erat apud antiquos habere Comititia viso Epileptico; sic enim ait Q. Serenus:

*Est subiti species morbi, cum nomen ab illo est
Quod fieri nobis suffragia justa recusant,
Sæpe etiam membris atro languore caducis
Concilium populi labes horrenda diremit.*

vid. pluribus Galcotii Martii Narniensis de homine l. 2. p. m. 52. Vocatur etiam à quibusdam. Lunaticus, ab aliis caducus. Morbus tandem vocatur infantilis, ideo quod infantibus communissimus sit, cujus rei testimonium videri potest apud Jafonem Pratenf. apud Lommium & alios, quam denominationem etiam nobis magis hac in parte arridere, quippe scopo nostro convenientem, in confesso est.

I V.

Non autem est quod hic quidam sibi imaginentur, nos peculiarem affectum facere, dum Epilepsiam dicimus puerorum. Reverà enim Epilepsia puerorum & adultorum, si naturam spectes, modumque afficiendi non differunt. Sed si circumstantias causasque hæc vel illas peculiare consideres, aliquo modo admitti potest differentia. Huc accedit quod differant in subjecto inhæſionis dum Epilepsia vel adultis aut pueris inhæreat; cum causæ ex fontibus aliis deduci queant, & etiam Doses Medicamentorum alia atque alia methodo corrigendæ, propinandæ, exhibendæ sint. Qua de re Autores levem hancce facere voluerunt distinctionem, inter quos sunt primarii Sennertus, Mercurialis, & Cl. D. D. Et-mullerus Practicus Lipsiensis felicissimus.

V.

Missis hisce ad descriptionem nos accingimus, quam talem putamus, nempe Epilepsiam puerorum esse motum convulsivum à spirituum animalium turbata mixtura & agitatione in nervos oriundum, cum functionum principalium læsione gravi, & corporis totius proſternatione.

V I.

Oriri autem solet hic affectus frequentissime ex variis causis tam internis quam externis. Ita si illa quæ excernenda retineantur. v. g. Meconium: Illud enim cum retinetur ut justo tempore non excernatur, multum mali hac in parte excitare poterit. cum enim exinde oriatur alvi obstructio, ejusdemq; in intestinis ad-

hæfio, acrimoniâ fuâ rodendo intestina, malum auget, particulas suas acriores toti corpori communicando. Uti hoc à Practicis multis eleganter observatum fuit, teste Excell. Carol. Drelin-court. hoc in Celeberrimo Athenæo Lugdunensi Profess. Celeb. ordin. in suis enim observationibus MStis accurrate fatis annotavit, Meconium retentum nil aliud esse quam aliquam substantiam rudiorē, acidam, caseosam, à nutritiva illa per præcipitationem separatam, quod nil aliud nisi damnum infanti posse inferre in confesso est. Hujus rei testis Petrus Pachequus obs. 50 apud Burnet. de filio suo obstructione alvi laborante Epilepsiâ pereunte.

V I I.

Altera Causa ex Retentis, insensibilis est transpiratio læsa. namque hujus morbosa occlusio, obstructionem cum toti corpori inferat, facillime causa multorum malorum existere poterit. Nota enim est hujus in omni ætate, & utilitas & necessitas, quâ ex parte ablata, ne minimum tempus sani incolumesque permanere licet. Præ cæteris autem, infantes tenelluli, cum sæpius reficiantur alimentis, non abs re quoque esse potest, quin pro copia hujus etiam copiosa requiratur perspirabilitas: Uti hoc doctiss. Sanctorius in Medicina sua Statica fatis eleganter observavit, qui omnium ferè morborum principia ex perspirabilitate insensibili læsa, non sine ratione probare nititur. Etenim, quod corpora recens natorum infantium attinet, necesse omninò erit, ut nutrimenti tam universalis in MS. deducti, quam etiam peculiaris, hinc inde ad nutriendas partes distributi puritas, ab omni sæcum convenientium mole facta tectaque fervetur: aut si qua forsan particulæ aliquæ nutritioni minime convenientes admistæ forent, ut per insensibilem transpirationem penitus eliminentur, ne sanguinis mixturam æqualem inconvenientibus suis particulis turbantes, indeque tam pro spiritibus, quam nutritioni usque & usque inservientes, totum corpus inficiant, & horrida symptomata proferant, imò & prohi dolor! sæpiissime exitialem interdum abitum parvulis afferant infantibus.

V I I I.

Secundum genus causarum instituere solent assumpta. sc. Potus & cibus.

cibus. Cibus & potus equidem infantum, cum sit vel in lacte vel in pulte constitutus, ex hisce male digestis & concoctis, multa posse oriri incommoda experientia constat. primum numerum ex hisce faciunt potulenta ut lac, cerevisia, uti & aqua saccharatis mista. Lactis vitia, varia esse, etiam illi qui prima Medicinæ fundamina attigerit innotescere potest. Fermentum enim stomachale infantulorum alterationem pati potest magnam si lacte materno frustretur infans. Sic observatum fuit morborum varia genera & femina una cum lacte nutricis ascititiæ in infantem esse transplantata. Sic Lithiasin ex nutrice calculosa in puerum esse deductam notat *Helm. tract. nutrit. infant. ad vit. longæv.* Sic omnes morbi contagiosi facile ex matre cum lacte in fœtum derivari solent.

I X.

Lac autem variis modis nocere potest. cum enim singularis sit massa ex variis nutritivis particulis constans, probare licet ex eo, quod Matris nutrientis mammae præbentis odor, in lacte multorum assumptorum, adhuc recens, inveniatur. Item quod si Matribus purgantia exhibeantur remedia, infantique postea lac præbeatur, statim lac Maternum in infante quoque hujus medicamenti vires exercebit. Ex hisce fatis superque innotescere potest, lactis mixturam dependere omnimodò à cibo, vel à potu à matre assumptis. Si jam in hisce peccatum aliquid foret à matre, illud statim etiam à fugente sentiri poterit. Sic verbi gratia illis nocet nimia aciditas, una enim cum lacte ad infantem perveniet. Item si Materia viscosior aut glutinosior, ad mammae simul cum lacte pertingat, aut si innumerabilibus aliis modis perversa mixtura lactis reddatur, quæ à puerulo avidè assumpta, fermentum ventriculi perturbare, quo turbato, M. S. neam inconvenientioribus particulis destruere, destructa hac, inordinatos generare spiritus; generatis hisce totam œconomiam animalis, & exinde varia symptomata, (quibus hic noster affectus merito à numerandis) procurare valet. Addo quod lac facillime acorem contrahat, & infesta aciditate bilem inficiat, quæ acido & austero Sale sanguinis massam perturbans, frequentissimam Epilepsiæ puerorum præbet occasionem. cujus præsagia nutrices ex facibus æruginosis & acidum spirantibus colligere solent.

Alia præterea potulenta infantibus propinant Matres; cum enim non sufficere videtur, harum lac, in auxilium vocant lac vaccinum, caprinum. Nos autem caute hisce in rebus agendum esse judicamus, semperque prospiciendum an & vaccæ & capræ sano sint in statu. Illa lacticinia cum infanti non sint appropriata lactis instar materni, facillime in iis obstructions, multaque mala efficere solent; & etiam ad Epilepsiam generandam conducere possunt. Defectu horum Matres ad alia sese convertunt, cerevisiamque propinant, cujus usum in totum negare non possumus, experientia edocti, permultum profecisse pueris: Autores saltem sumus ut in illa seligenda & propinanda sedulæ sint Matres. Ea enim quam vocamus generosiores, cerebrum infantum, spiritusq; animales perturbare valet. Exulet etiam cerevisia acida, Massam sanguineam suo acore corrumpens, & ad Epilepsiam disponens. Videant Matres ne nimis propinetur frigida, nec nimis calida; hisce enim in conditionibus ubi peccatur facillime innumerabiles morborum facies miseris hisce inferri solent.

X I.

Accedit hisce pultis usus, in quo primo spectanda est præparatio. Etenim vel ex farina cruda, vel cum Aq. simpl. lacte & saccharo cocta infantibus exhibent. Quam facile hæc in acidum transire queant, naturæ scrutatoribus clarum est. Accedit quod interdum nutrices infantibus, ob defectum lactis, pultem præbeant nimis copiosam, qua ventriculus irritatus, ingurgitata rejicere cogitur, quod si vero retineat, non nisi cruda & austera, tam pro nutrimento, quam pro spirituum generatione sanguini suppeditare queat. sic quoque multis perperam in usu est pultem primò gustare eamque saliva inficere & imprægnare, quod multum facere potest ad pultis infauſtam in Ventriculo elaborationem.

X I I.

Tertiò causa hujus nostri affectus plurimorumque aliorum esse potest Aër. Etenim cum ille purus optime conducat, tam ad Vi-

tam Matris, quam etiam infantis, ita quoque; è contrario si quibusdam inimicis particulis repletus damna quam plurima inferre dicitur: Venum aërem Epilepsiam proferre, ab Hippocrate affirmatur Sect. 111. aph. 20. Τῷ μὲν γὰρ ἡρῶ τὰ μαννικά, ἢ τὰ μελαγχολικά, ἢ τὰ ὀπληπτικά &c. Vere quidem furores, Melancholia, morbi Comitiales &c. Illam fieri autumnino, Senex noster Sect. ead. aph. 22. concedit, ubi dicit: Τῷ δὲ φθινοπώρῃ ἢ τῷ χειμῶνι τὰ πολλὰ ὀπληπτικά &c. Autumnino vero plurimi aëstivi morbi sunt, Epilepsia &c. Humanum genus Epilepsiam tempore vexare pluvioso, idem observat Hippocrat. Sect. 3. aph. 16. ait enim Νοσήματα δὲ ἐν μὲν τῇσιν ἐπιμβρίχσιν ὡς τὰ πολλὰ γίνεται πυρετοῖτε μακροὶ ἢ ὀπληπτοί. Morbi per assiduos imbres magna ex parte, sunt febres longæ, comitiales morbi. In Vere enim cum aër incipit, potentiâ solis aliquo modo effervesce particulis humidioribus ex Terra in aërem elatis, morbi comitiales evenire solent; propter multas heterogeneas particulas in aëre latitantes, se cum sanguine permiscentes, ejusque mixturam diversimode perturbantes. Autumnalis autem aër, itemque pluviosus, cum humiditate superabundanti corpora infantum inficere solet, facillime hac ex causa Catarrhi, Tussis, Asthma oriuntur, uti observ. Experientissimus, clarissimus B. M. D. D. Sylv. de le Boe in App. Prax. Med. tr. 1. c. 6. §. 44. ubi narrat de infante Bimulo forsan, cui cum supervenisset tussis suffocans, quâ ubi aliquot dies fuisset vexatus, tandem Epilepsia correptus fuit.

X I I I.

Huc quoque animi Pathemata aliquid conducere, res non adeò obscura, practicisque omnibus haud innota. Infantes enim licet minores, tamen affici ira, gaudio & tristitia experientia docet quotidiana. Etenim irâ vix major affectus esse potest, dum enim tremimus irati, spirituumque motum invertimus, hinc postea multi convulsivi motus, spasmi, dolores, & hujusmodi genera morborum, facillime ortum suum deducunt; irâ enim fomes morbosus excitatur, novasque acquirit Vires, ut apud autores videre est. vid. Joh. Fortis centur. Consult. p. 30. edit. ult.

Sonnum & Vigiliæ excedentes hoc in affectu aliquid attribuerè, colligere licet; Somnus quippe, quo nihil melius infantulis esse potest, à naturali vel deficiens, vel eundem excedens, ad varios pavores, inquietudines, fermentationes perturbatas, indeque constitutiones à sanitate deviantes, immò ad variorum denique morborum symptomata facillime anſam præbere potest.

X V.

Ex hiſce modo dictis cauſis jam patet quod Maſſa ſanguinea acrimoniâ infeſtâ infici queat, ita ut particulis ſuis ſcindentibus & pungentibus, volatilioribus cerebrum, huiusque contextum fibrarum perterebrare, ſpirituumque animalium motum invertere, & ita Epilepſiam inferre poſſit, malignam ſpiritibus animalibus conciliando fermentationem, & motum.

X V I.

Conceptibile eſt à nativitate infantibus fomitem Epilepſiæ poſſe eſſe congenitum, qui ſi poſtea aliqua cauſa adjuvante irritetur, malum hoc atrociffimum infantibus, ſumma cum Parentum perturbatione excitare valet. Ille autem ſi qua forſan, parte aliqua ſolida inhærere contingat, ita ut vix medicamentis ad locum eundem pateat plenis viribus aditus, in diuturniorem ruere ſolent morbum. de hiſ fatis, hæſce lineas paucis attingere lubuit & pro tenuitate noſtra facile ſufficientes erunt, cum reliqua ab Autoribus ſatis luculenter ſint propoſita.

X V I I.

Conferimus ergo nos ad differentias huius noſtri affectus, quæ autem variæ, ita ut ferè quiſque peculiare quid in hiſ enodandis ſibi inveniatur. Nos comuniffima methòdo aliam dicere poſſumus Idiopathicam, aliam verò Sympathicam, quamvis multi ſint qui contrarium hac in parte ſentiant: alii cauſam, naturam, & conditionem in differentiis huius enodandis ſpectant, dum vocant
aliam

aliam sanguineam, pituitosam, biliosam, melancholicam, seminalem. Quæ tamen differentia nobis non arridet: alii excogitarunt sensatam & non sensatam, & quas imaginationes & somnia hac in parte pro veris venditant. Epilepticum vidit non cadentem Donatus, stantem Benivenius, sedentem Dodonæus, cursitantem Erastus & alia hujusmodi exempla; quas tamen Epilepsias haud veras, sed nothas esse putamus. Nobis Epilepsia alia erit contumax, id est nullis cedens auxiliis, alia erit mitis quæ curatur facile, alia erit nobis recens, alia quodammodo inveterata, alia hæreditaria, alia periodica, eæque vel simplices vel aliis symptomatibus combinatæ.

X V I I I.

Missis differentiis nos accingimus ad ipsa hujus affectus signa, quæ ut varia esse poterint, quæ hunc affectum præcedere solent brevibus videbimus; Imminentis autem Epilepsiæ, est frigus, præprimis digitorum, visus turbatus, à celeri motu spirituum, odor foetens, tinnitus aurium, sensuum hebetudo, tremor, somnus inquietus, pavor in somno, dolores acuti, pallor faciei, pulsus inæqualis celer, Urina pro re nata crassa. Excreta æruginosa, interdum vermes excreti; Alia signa quæ hac in parte ponenda essent, pro nostro instituto, ampliores requirunt paginas.

X I X.

Cæterum quoque præsentis Epilepsiæ certi reddimur ubi spuma oris prodit. & ejus rei Clarissimus quidam Amicus paucos ante dies nobis communicare voluit observationem satis curiosam. De spuma Epileptici cujusdam infantis ætate viginti 6. circum circa septimarum, in cujus spuma extra os panno coccineo collectâ vermiculos vidit & detexit viventes. vid. Forest. obs. 65. l. 10. & Burnet. p. 292. puer enim dicit trium annorum cum Epilepsia corriperetur simul vermes mortuos ejiciebat. Symptomata Epilepsiæ plerunque sunt varia. v. g. febris quæ ut plurimum continua esse dicitur, lenta tamen. Aphonia interdum eandem comitatur Epilepsiam. Præcipites ruunt, clamores edunt, quod experientia edoctus non semel vidi, pollices

in manibus claudunt. vid. obs. supra citati Foresti. 53. lib. 10.
de cerebri morbis, quanquam eadem observatio non proprie
pueros spectet, sed virum, nihilominus tamen quo possibilita-
tem rei ostendamus hancce addere lubuit observationem. Ocu-
lis transversum vident, rigores, stertores, tremores, horro-
res, contorsiones membrorum, pandiculationes, oscitationes adesse
solent. Haud tamen in omnibus cum pro modulo fomitis non
semper malum unam eandemque faciem præ se ferre possit.

X X.

Prognosin quod spectat illa instituitur ex modo dictis. Est
autem affectus morbus periculosus per se, qui periculosior in-
vadit si symptomata superveniant graviora. Hæreditaria vix reme-
diis cedit. Senex noster de hujusmodi morbis hæc in verba
erumpit. Sect. 7. §. 7. τὰ ὀφθαλμικὰ ὀνόσοισι περὶ τῆς ἡβῆς γί-
νεται μετὰ τῶν ἰσχυρῶν ὀνόσοισι δὲ πέντε ἢ εἴκοσι ἐτῶν γίνεται, τῶ-
ν τοῖσι τὰ πολλὰ συνάποθνήσκουσι. Quibuscunque morbi Comitiales
fiunt ante pubertatem, mutationem accipiunt, quibuscunque au-
tem anno vigesimo quinto, ferè commoriuntur. Estque hic affe-
ctus morbus periculosissimus & inter acutissimos recensendus,
quia aliquando paroxysmus una hora eripuit hominem. Ita maxi-
ma difficultas si malum est hæreditarium, itemque si sæpius redie-
rit, habemus enim observationes malum uno die sæpissime reite-
rasse. Trincavall. consil. 25. l. 1. narrat de puero qui singulis 15
diebus Epilepticus concidebat, sed quo plura pharmaca exhibuerunt
eo affectus magis crevit, ita ut in 24 horis paroxysmos haberet plu-
res centum & quinquaginta, leves tamen, quia parva commotio ca-
pitis cum bulla circa frena labiorum aderat. Unde tandem cogno-
verunt morbum esse non per affectum capitis sed per consensum à
ventriculo, quare cum illum pharmacis exagitare desisterent & ro-
borarent puer egregie convaluit. Huc usque Trincavall. Non ita
pridem Exc. Dn. D. Hœrman. Pract. Augustæ v. felicissimus literis
observationem communicavit nobis tanquam suo cognato filiolaræ
9 duntaxat septimanarum natæ quæ unica die quaterdecies convul-
siones Epilepticas passa est. Pueris & senibus morbus ferè est letha-
lis, cum sint debiles, nec remedia illa ferre queant, sed habeant
poros & fibrarum situs parum mutabiles. Quando ulcera in pueris
erum-

erumpunt experientia teste quotidiana præfente Epilepfia aut Epilepticis pueris bonum fignum eſſe dicimus. Abfit interim ut prorfus nullam habeamus ſpem falutis; ſtatuamus potius Epilepfiam recentem Symptomatibus non adeo diris ſtipatam Medici in poteſtate ratione curæ maximopere eſſe. Cum tamen Medicus non verbis, uti ſuperſtitioſum illud hominum genus ſed medicamenti illi reſiſtere debeat. Videamus paucis quibus inſtructus eſſe debeat armis ad hoſtem adeo inſenſum victorioſe debellandum.

X X I.

In Curatione autem huius affectus obſervandæ ſunt cauſæ quas recenſuimus, illis enim ſublatis tollitur effectus. Inter cauſas autem numeravimus Meconii ſtagnationem nimiam, alvi obſtructionem; hæ ſi peccent evacuantia, leniterque purgantia adhibenda ſtatui-
mus. Ita optimum eſt ſi evacuentur primæ viæ, tam per vomitum quam per ſceſſum. Infantibus applicari poſſunt ab initio, cum enim eorum corpuſcula nimis ſunt debilia, & fortioribus vix tractari poterunt, ſuppoſitoria ad alvum movendam ex trochiſc. alhand. hiera, cum melle parata. malum ſi à ventriculo ortum ſuum ducat, ad Vomitoria Medicus progredi poteſt, accurata tamen attentione eorum qui curationi ſuæ ſe ſe ſubjiciunt. Exhibeat nimirum vinum ſcillitic. oleo Amygdal. recenti admixtum, a. m. Salis Vitrioli à ℥ſſ ad ʒj. Per alvum ſiquis deſideret purgare neglectis ſuppoſitoriis; purgetur caſſiâ cum ſaccharo mixta; huius enim ope lubricæ redduntur & abſterguntur primæ viæ. Conveniens etiam erit ſi demus pulpam paſſular. min. c. Syr. de Cichor. Rhabarb. addito item Crem. Tartari. Syr. roſar. ſolut. ut ita recrementa per alvum tollantur & abducantur.

X X I I.

Transpiratio deinde ubi erit læſa corrigenda erit, ita recens natis & paulo natu majoribus quo pori rite aperiantur, apertique maneat, convenient balnea, ex aqua tepida ſimplici. cave tamen ne in calore aut frigore pecces, ne quoque timorem immittendo in aquam tuo incutias infanti: nam ex timore aut terrore, non

femel ortam vidimus Epilepsiam. Immissum ægrum in aquam bene abluivolumus, quo id quod intenditur eo melius perficiatur. frictiones linteo calidiusculo, non tamen nimis crasso sed tenui per totum corpus multum hûc faciunt teste experientia. Ubi opus erit ad Medicamenta ut progrediamur in lacte nutricis lenissima dentur sudorifera: convenit hac in parte Crocus. Sal Card. bened. Absynth. Antimonium diaph. C. C. sine Igne, pulv. Marchion. & alia plura quorum copiam hoc in loco ut narrem, vix opus esse duco ne limites disputationis transgrediar.

X X I I I.

Lac Matris si scateat particulis acidioribus corrigendum erit, ita convenient Matri anisata, fœniculata, s. horum semina post pastum quemcunque comesta. Caveat nutrix ne se ingurgitet nimis acidis cibis, qui nihil aliud nisi lac eadem in forma generare possunt, cæteroquin lac emendari poterit aliquo sudorifero medicamento; ita datur ejusdem liquor C. C. succinatus Spiritus Salis armoniaci, Salia fixa sudorifica, Terræ acidum imbibentes, ut hoc in casu Terra foliata Tartari, it. lap. Bezoar partes obtinet.

X X I V.

Succedunt hisce Errata pultis. equidem illa facillime mutari poterunt. ita loco farinæ, sumi potest panis similagineus exiccatus, qui probè tritus lacte in pultis consistentiam redigi potest. miscendo huic vitellum ovorum, & præterea semen fœniculi, Anisi. vid. de hac re amplius loquens Excellent. Dn. D. Etmulleri Practici, Lipsiensis Celeberrimi Valetudnarium infantile.

X X V.

Cæterum semper & ubique videndum ut acidum nimium peccans in Epilepsia quantum possibile corrigatur, quod optime fieri potest Medicamentis acidum destruentibus visciditatemque tollentibus, uti nil melius quam Salia volatilia esse poterunt in specie

cie tamen oleosa , quæ acida optime corrigunt , referatur huc Spiritus Salis armoniaci anisatus , sceniculatus , caryophyllatus. Optimus quoque est liquor C. C. succinatus. Multa etiam Autores fabulantur multa verè dicunt de appropriatis antiepilepticis , quorum unum aut alterum addere lubuit. Galen. multa l. 6. simpl. cap. de Pœonia dicit, ipsam nimirum collo appensam præcavere ab Epilepsia. quod alii variis observationibus affirmant ; quanquam non collo amant appensam, sed aliis medicamentis mixtam, uti Burnet in Thesauro suæ Medicinæ Practicæ variorum felicissimas allegat observationes. Disquirant autem illi inter se, per nos licebit quonam in anno, mense sicut die aut nocte Radix illa Pœoniæ colligi debeat , qui superstitionis illis collectionibus confidere amant. non tamen collectiones non esse cuilibet anni tempori accommodatas dicimus, sed superstitionem solummodo rejicimus. Ungulam Alcis commendant plurimi. Forestus narrat quod Empiricus quidam post universalia remedia nucham candelâ cereâ incensâ cauteriis instar inusserit , & Radices pœoniæ in patella cum butyro frictas continuo dederit comedendas , & ita juniores & magis adultos magna cum admiratione curaverit. Stercus Caponis valde etiam non ab uno laudatur, ab alio prædicatur album pavonis cum successû. vid. Henricum ab Heers obs. 24. pulverem Marchionis optimo successû adhibitum fuisse vidimus & alia plura. ampliorem qui desiderat descriptionem hoc in loco à me non expectet.

X X V I.

Symptomata quæ forte fortuna occurrunt pro natura horum medicamentis hisce dictis curari possunt. Etenim morbus si duplicatus duplex etiam debet esse Cura. Si febris adest sudoriferis pellenda. Ubi dolores adsunt abdominis opiatibus sistendi. Si dentitio malum inferat illi pro renata occurrendum, tales enim causæ expulsæ ubi erunt & ipsa Epilepsia corpori valedicet. Vermes ubi adesse patet, amara nostra sint remedia & quantum fieri potest , cito, tuto, & jucunde ægrum illis corrodentibus insectis aut animalculis liberemus. & idem intelligi volumus de omnibus Symptomatibus.

Restat itaque ut pauca adjiciamus de Diætâ quæ in duplici forma in Epilepsia erit observanda. Equidem cum illud quod Matri nocet etiam infanti noceat, hujus accurata habenda erit ratio. Caveat illa à nimio acido, aut à cibis aciditatem inferentibus viscosis, ut à fructibus horrariis, & reliquis huc facientibus, vitet animi pathemata, v. g. iram, tristitiam, Hippocrates enim ipse dicit omnes fermè Melancholicos fieri Epilepticos. non se ingurgitet nimio Potu generoso aut ardente, uti Vino usto, spiritu Vini anisal. & Vino m. Gallico Sulphure imprægnato. ne se dedat nimiae Veneri; Videat ne pedibus nudis in locis frigidis ambulet, aut aquam frigidam manibus tractet. hæc enim uti corpori non conveniunt, ita etiam lactis consistentiam corrumpere poterunt. Ubi se morbosam sentiat à lactatione absterneat, utatur cibis *ἀπὸ πλείους*, succulentis, nutritivis, puta lacteis, Schocolata, amygdalatis, jusculis gallinaceis, carne agnino, & talibus. Infans arceatur à nimia suctione, melius enim sæpius aliquid, quam una vice totum gravare ventriculum & ita tam fermentationem, quam digestionem impedire. Utatur aëre paulo calidiore, lavetur interdum aqua tepida, motus cunarum non sit adeo fortis ne nimio motu, præsertim assumpto cibo, ad generandos inordinatos Spiritus corpusculum aptum reddatur. à nimio fletu quantum possibile detineatur; ad iram nec ad immodicum risum non invitetur. Hæc si bene administrarentur Divino annuente auxilio tantas Epilepsias Medicis in Praxi non occurrere videremus. Interim hisce finitis paginis DEO Ter Opt. Maximo sit Laus & Gloria.

F I N I S.